

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Лаврова А.В.

*викладач зарубіжної літератури, спеціаліст,
ВСП «Київський торговельно-економічний
фаховий коледж КНТЕУ»*

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ РОБОТИ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У СТАРШИХ КЛАСАХ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНО ЗДОРОВИХ ГРОМАДЯН

Сучасна концепція шкільної літературної освіти визначає нові ролі як для вчителя, так і для учнів. Нова освітня парадигма ставить у центр навчально-пізнавального процесу саме учня, його потреби та інтереси, які слід задовольнити з огляду на його інтелектуальне, емоційне та соціальне становлення та зростання як особистості.

Сьогодні на часі гостро стоїть проблема ментального здоров'я молоді. Панічні атаки, депресія, занурення у віртуальний світ, девіантна поведінка – лише невеликий ряд проблем, з якими зустрічаються сучасні діти. Як допомогти дитині впоратися зі своїми проблемами? Передусім, потрібно навчити її визначати у чому причина негараздів, показати, що вона не одна має таку проблему, що не варто боятися попросити про допомогу.

Урок зарубіжної літератури має розвивати уяву та творчий потенціал учнів, заохочувати їх до саморозвитку, пробуджувати інтерес до читання книг. Метод проєктів дозволяє вчителям урізноманітнювати свою професійну діяльність, використовуючи життєво важливі й цікаві для учнів теми.

Серед інтерактивних методів навчання останніми роками набув популярності метод проєктів. В «Українському педагогічному словнику» подано визначення, згідно з яким метод проєктів є організацією навчання, «за якою учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань-проєктів» [2, с. 205].

Під час проблемно-пошукової роботи базові знання для учнів стають не метою, а засобом у досягненні навчальної мети. Саме тому такий підхід до навчання найкраще застосовувати для учнів старших класів, які вже мають достатній багаж знань та сформованих умінь [3, с. 42–48].

У художній літературі є ціла низка прикладів героїв, які дають учням підстави асоціювати себе з ними, на прикладі яких можна дослідити причини виникнення психологічних травм та можливі способи запобігти їх виникненню. Для аналізу поведінки та вчинків героїв можна використовувати наступне проєктне завдання:

Уявіть, що ви знаходитесь на консиліумі психологів, де потрібно знайти спосіб допомогти героєві обраного вами твору. Для цього потрібно окреслити, які психологічні проблеми є у героя, знайти можливі причини та способи вирішення цих проблем. Результати своїх міркувань продемонструйте у вигляді доповіді з презентацією.

*Якщо всередині групи є розбіжності у точках зору, то представте всі можливі варіанти.

Проєкт – це творча робота, яка передбачає глибину знань, можливість аналізу ситуацій, використання моделі роботи в команді, спрямованої на досягнення певної мети. Слід зауважити, що у процесі роботи над проєктом важливим є створення атмосфери позитивної взаємозалежності у колективі. Коли учні чітко усвідомлюють свою позитивну залежність один від одного, то переконуються, що внесок і зусилля кожного з них необхідні для успіху загальної справи [1, с. 205].

Виконання вищезгаданого завдання не тільки розвиває творчий потенціал учнів, а й допомагає краще зрозуміти себе. Аналізуючи поведінку і психологію героїв прочитаних творів, кожен учасник робочої групи розвиває навички самоаналізу.

Важливою навчальною для здобувачів освіти є презентація проєктів, адже вони демонструють результати своєї роботи і презентують себе. Завершальний етап проєктної діяльності передбачає рефлексію спільної роботи, аналіз її повноти, глибини, інформаційного забезпечення, творчого внеску кожного учасника.

Таким чином, можна зробити висновок, що проєктна діяльність, яка відповідає інтересам здобувачів освіти, заохочує їх до прочитання творів. Нині існує потреба в розробленні завдань проєктного характеру із зарубіжної літератури, що відповідатимуть сучасним потребам і зацікавленням учнів, для їх активного використання у закладах освіти України.

Створення моделі проектної роботи з викладання зарубіжної літератури у старших класах має на меті подолати пасивність у навчанні за допомогою різних позакласних заходів. Її апробація є альтернативою традиційно встановленим базовим педагогічним методам, за умов використання яких віддається перевага провідній ролі вчителя та його аудиторній діяльності. У викладача вже є нова роль – бути консультантом, посередником, співробітником та радником учнів.

Сьогодні є потреба у розробці проектних завдань, які відповідатимуть на запити сучасних школярів і мотивуватимуть їх до навчання, виховуватимуть сильних особистостей, стійких до змін, здатних до самоаналізу.

Список використаних джерел:

1. Василевська Л. С. Проектна діяльність методиста як засіб удосконалення професійної майстерності педагогів. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 6. С. 1–6.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / гол. ред. С. Головка. Київ, 1997. 373 с.
3. Тищенко Н. Проектна технологія як засіб розвитку мотивації учнів у процесі навчання української мови. *Українська література в загальноосвітній школі*. Київ, 2015. № 2. С. 42–48.